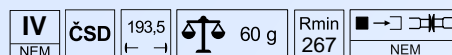

Před několika lety firma Igra Model obohatila trh modely osobních vozů Bai ČSD (osmidveřových) ve velikosti H0. Po čase je následoval služební vůz. Nakonec došlo i na velikost TT a „Baiky“ se začaly prohánět též na kolejistkách příznivců velikosti středu. Doposud byly k dispozici jen stavebnice, a to buď lept od Hektora, nebo odlitek „Čtyřdveřáků“ od ES Pečky. Nepopírám, že se z nich dají vyrobit krásné modely, ovšem ne každý si troufne pustit se do jejich stavby. Navíc ani cena leptané stavebnice není při porovnání s továrním modelem nijak nízká, přičemž stále je nutno počítat s dalšími náklady na obtisky, kinematiky, spřáhla a dvojkolí, o práci a dalším materiálu nemluvě. Na druhou stranu model od Igra, navzdory ceně, též oplývá někdy vcelku zásadními neduhy, jež by člověk u modelu za patnáct stovek neočekával.

Pro účely recenze a fotografování posloužily dva vozy depa Praha-Vysočany, první katalogového čísla 97000006 s provozním číslem 241-7, druhý 97000009 s provozním číslem 195-5, oba ze IV. epochy.

IGRA MODEL – kat. č. 97000006, 97000009

Vzhled a vybavení

Vůz je uložen v plastovém průhledném blistru, který je vložen do výsuvné kartonové krabičky. Takto je dostatečně chráněn proti poškození zvenčí, bohužel již ne tak dobře proti poškození zevnitř. Kvůli absenci jakékoli výstelky, byť třeba v podobě pouhých igelitových pásků, dochází k oděru skříně, neboť vůz má v blistru cca 3 mm vůli a při přepravě se posouvá. V ruce jsem měl 5 kusů a výstelka chyběla ve všech, totéž mi potvrdilo několik dalších modelářů. Oba mé vozy jsou v místě styku s blistrem více či méně odřené na obou bočnicích skříně. Při osobním nákupu doporučuji vozy prohlédnout a případně pro účely přepravy vystlat blistr alespoň papírovým ubrouskem. Ten kousek fólie potom už doma určitě každý najde. Jev je to velice častý, dalo by se říci, že je takřka pravidlem, mám tedy trochu obavy, že exemplář bez škrábanců bude spíše unikát. Proto i případná reklamace, bezpochyby oprávněná, může být složitější. Alespoň trochu uklidňující může být fakt, že uvedené poškození laku není patrné za všech okolností, záleží na pohledvé vzdálenosti a úhlu pohledu i dopadu světla.

Pomineme-li výše uvedené, kvalita povrchové úpravy je jinak velmi dobrá, popisky ostré a čitelné, lak čistý a hladký. Rámy oken jsou stříbrné, snesly by však matnější vzhled. Horní větrací část záchodových okének by měla být zelená. Kolem oken výrobce naznačil i těsnění. Působí trochu silnějším dojmem a má kolem sebe drobné pavučinky barvy. To by asi tolik nevadilo, není to téměř vidět, je tu ale problém v tom, že se na obou bočnicích skříně směrem zleva doprava a zdola nahoru vychyluje a u oken na pravém kraji vozu je již viditelně mimo osu okna. Není to tak ale u všech vozů, z mých dvou se to týká jen čísla 97000009. Oproti tomu perfektní a přesné jsou např. kliky na dveřích či výrobní štítky.

Dovnitř vozu se lze dostat střechem, která je navaknuta jako samostatný díl a drží na 8 zámečcích. Lícuje přesně. Uvnitř se nachází interiér s šedou podlahou, příčkami a zelenými zvlášť dosazenými sedačkami. S vnitřním osvětlením se zde počítá, dokonce už je v nabídce výrobce, ale příprava, jak jsme na ni zvyklí např. od Tilliga, ve voze není. Chybí přívod proudu od podvozků do interiéru, jedinou přípravou je kovové uložení oboustranně izolovaných dvojkolí, což umožňuje sběr proudu všemi osmi koly.

Přibaleny jsou doplňky v podobě spřáhel Kuehn, dvou typů nárazníků (ano, i ty si musí modelář osadit sám), madel z probarveného plastu k nástupním i čelním dveřím, hadic, háků a dynam. U vozu 97000006 byla přibalena spřáhla z vadné výrobní dávky, která nejdou vzájemně spojit a žádná jednoduchá úprava jim nepomůže. I když jsem jim skalpelem domluvil, po zasunutí do šachty se nepohyboval kovový háček, tudíž jediným rychlým řešením byla výměna. Madla u čelních dveří drží v otvorech i bez lepení. Naopak u nástupních dveří si otvory modelář musí nejdříve vyvrtat, neboť ty jsou jen naznačené. Při použití 0,4mm vrtáku i v nich drží madla bez použití lepidla. Hadice je pro provoz na menších poloměrech nutno zkrátit, aby nepřekážely spřáhlům. Také drží bez lepení. Lepidlem jsem zajistil jen háky šroubovky. Trochu komplikovaná je kompletace dynam. Je ze dvou dílů, které do sebe mají pasovat, ale čep dílu vnitřního má větší průměr než otvor ve vnějším, do něhož se má

vsunout, takže je do sebe nelze dostat a ke slovu musí opět přijít modelářský um. Při osazování spřáhel nastává další zádrhel, není možné je zasunout do šachty. Její štěrbinu je menší, než by měla být, takže bez drobné úpravy konce spřáhel je do ní nedostanete. Navíc se může stát, že šachta praskne, takže neupravené spřáhlo do ní raději ani nezkoušejte zasouvat! Po úpravě již funguje vše, jak má, kinematika je spolehlivá a mezi nárazníky vozů je při spojení v tahu mezera přibližně 1 mm. K vozům je aktuálně možno dokoupit i měchy, kterými lze nahradit pryžové návalky. V sadě jsou vždy dva stažené na konce vlaku a dva roztažené mezi vozy. Návalky lze lehce vyndat, drží na dvou zámečcích a zároveň drží i zasklení čelních dveří. Pokud je budete nahrazovat, aniž byste měli sundanou skříň z rámu, zasklení nevypadne, je drženo ještě příčkami interiéru v nástupním prostoru.

Celková délka přes nárazníky je 193,5 mm, to je po přepočtu 23 220 mm. Předloha měří 23 236 mm, odchylka je naprosto zanedbatelná. Průměr celokovových kol je 8 mm, po přepočtu tedy 960 mm, v reálu kola měří 940 mm, to odpovídá modelovým 7,83 mm. Hmotnost vozu činí 60 g, tedy 12 g nad normou doporučeným minimem.

Jízdní vlastnosti

Dle mně dostupných informací se snad u všech modelů vyskytuje závada v podobě ztuhlosti se otáčejících podvozků a drhnoucích dvojkolí. Nejinak tomu bylo i u těch mých. Vozy kladly značný odpor a neměly žádnou setrvačnost. Vyndal jsem tedy podvozky a s citem zavrtal v otvorech pro čepy špičkou skalpelu. Tím se nepatrně zvětšily, což již čepům stačilo a podvozky se nyní natáčejí úplně volně. Kvůli průjezdu oblouků se s podvozky natáčejí i schůdky pode dveřmi. S těmi u mě problém nebyl. Modely bez komplikací projedou i výrobcem deklarovaný poloměr 267 mm. Hůře se otáčející dvojkolí jsem u jednoho vozu hned vyměnil za klasická se slabou osou, u druhého se mi podařilo na jednom podvozku rozhábat ta původní, na druhém jsem je ale musel také vyměnit. Zdůrazňuji, pokud při výměně použijete dvojkolí pouze jednoduše izolovaná, abyste si pohlídali správnou polaritu v podvozku a předešli tak při postavení na koleje zkratu. Osvětlení neplánuji, ztráta možnosti sběru proudu ze všech osmi kol mě tedy netrápí. Původní oboustranně izolovaná dvojkolí se silným plastovým středem využijí jinde.

Závěr

Baika v TT na mě působí poněkud rozporuplně. Na jedné straně se jedná o krásně a detailně zpracovaný typický vůz našich tratí od domácího výrobce v profesionální kvalitě, která je srovnatelná se zavedenými zahraničními výrobci. Na straně druhé stojí přeci jenom o pár stovek více, než je u vozu podobného typu v TT obvyklé, ale budiž, a přitom oplývá neduhy, majícími mimo jiné špatný vliv i na jízdní vlastnosti. Podle mě by se však vůz, který není schopen spolehlivé jízdy, vůbec neměl k zákazníkům dostat, a to tím spíše, jedná-li se de facto o sériovou, nikoli ojedinělou závadu. Nakonec ale stejně záleží na každém zákazníkovi, jak se k věci postaví. Mnozí modeláři, mě nevyjímaje, prostě sáhnou po kufříku s vercajkem a záležitost si vyřeší sami, než aby absolvovali obtěžující martyrium spojené s reklamací. Nakonec s tím výrobcem tak trochu počítá, neb na jeho webu je návod, jak „domluvit“ špatně se otáčejícím podvozkům. Věřím, že kdyby byl model prostě zmíněných nedostatků, i ta cena by byla přijata s menší nevolí. Pokud mám dostatek informací, tak v H0 s jízdou žádné komplikace nejsou. Jako celek se model povedl, tvarově je dle mého skromného názoru věrný předloze, a navíc tu doposud v tovární kvalitě nebyl, bylo by tedy škoda jej nemít. Po překonání výše uvedených a z mého pohledu zbytečných nedostatků do sbírky přibude zajímavý model. Vlak Baiek s Bardotkou nebo Hektorem v čele vypadá perfektně a dokonale navozuje atmosféru někdejších ČSD a raných let ČD. Sám jsem jimi v první polovině 90. let jezdil do školy a na internát, takže to mohu posoudit z vlastních zážitků.

OBRAZOVÁ PŘÍLOHA

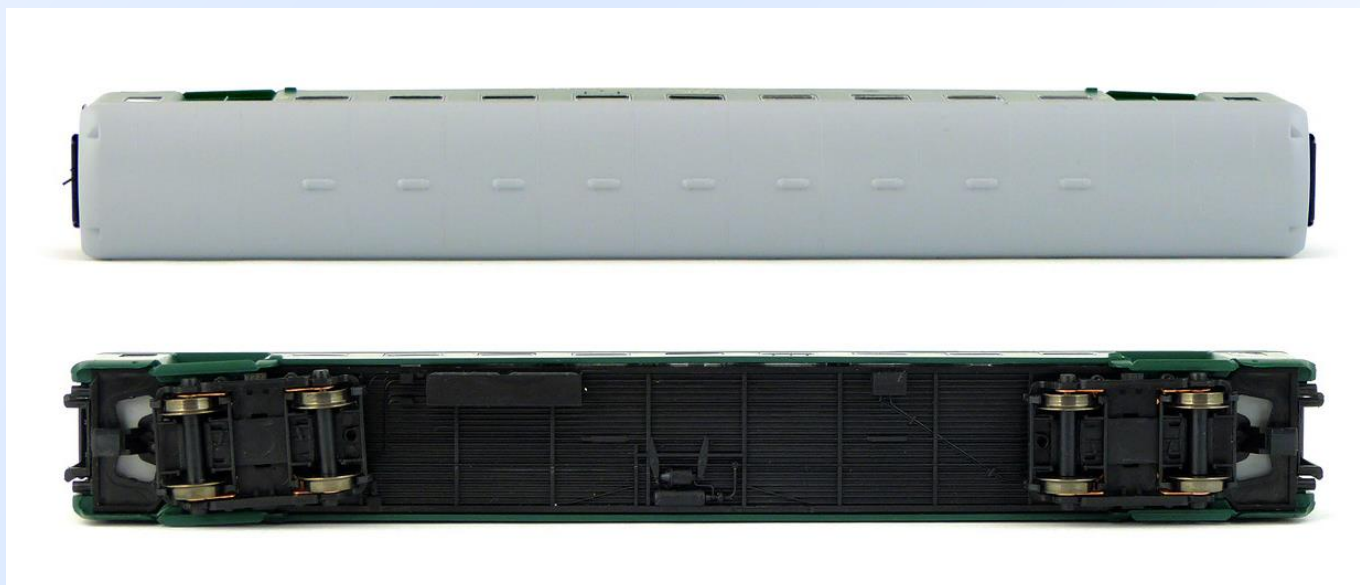
Obr. 1: Balení modelu 97000009. Fotografováno až po dosažení doplňků.

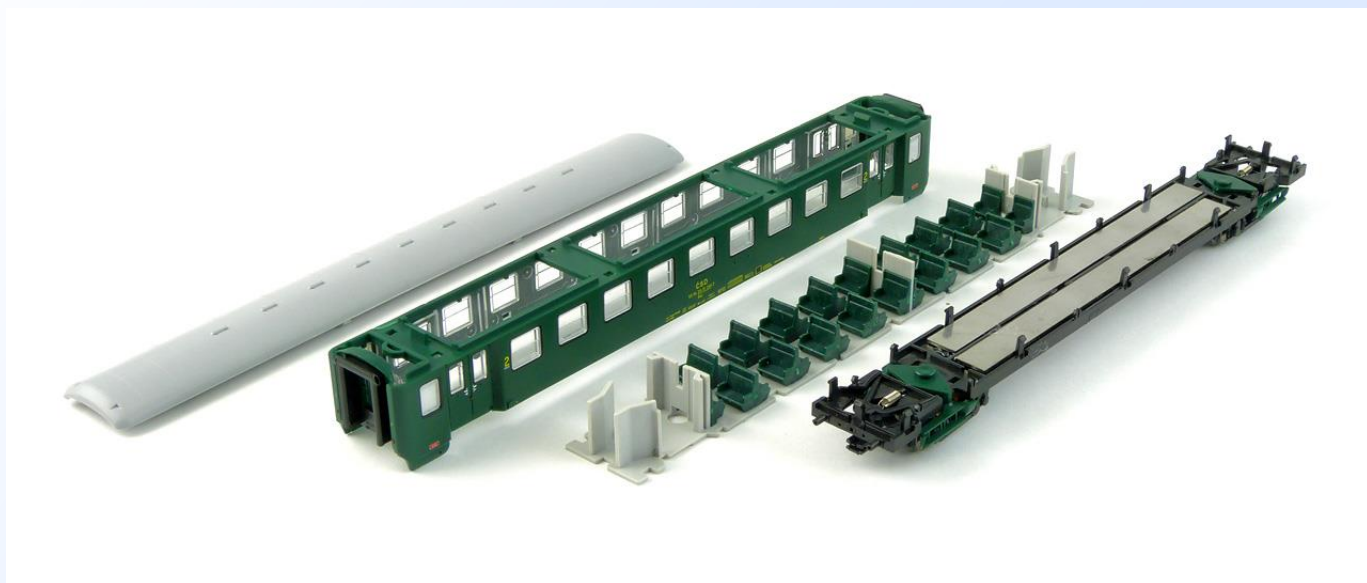
Obr. 2: Boční pohledy.

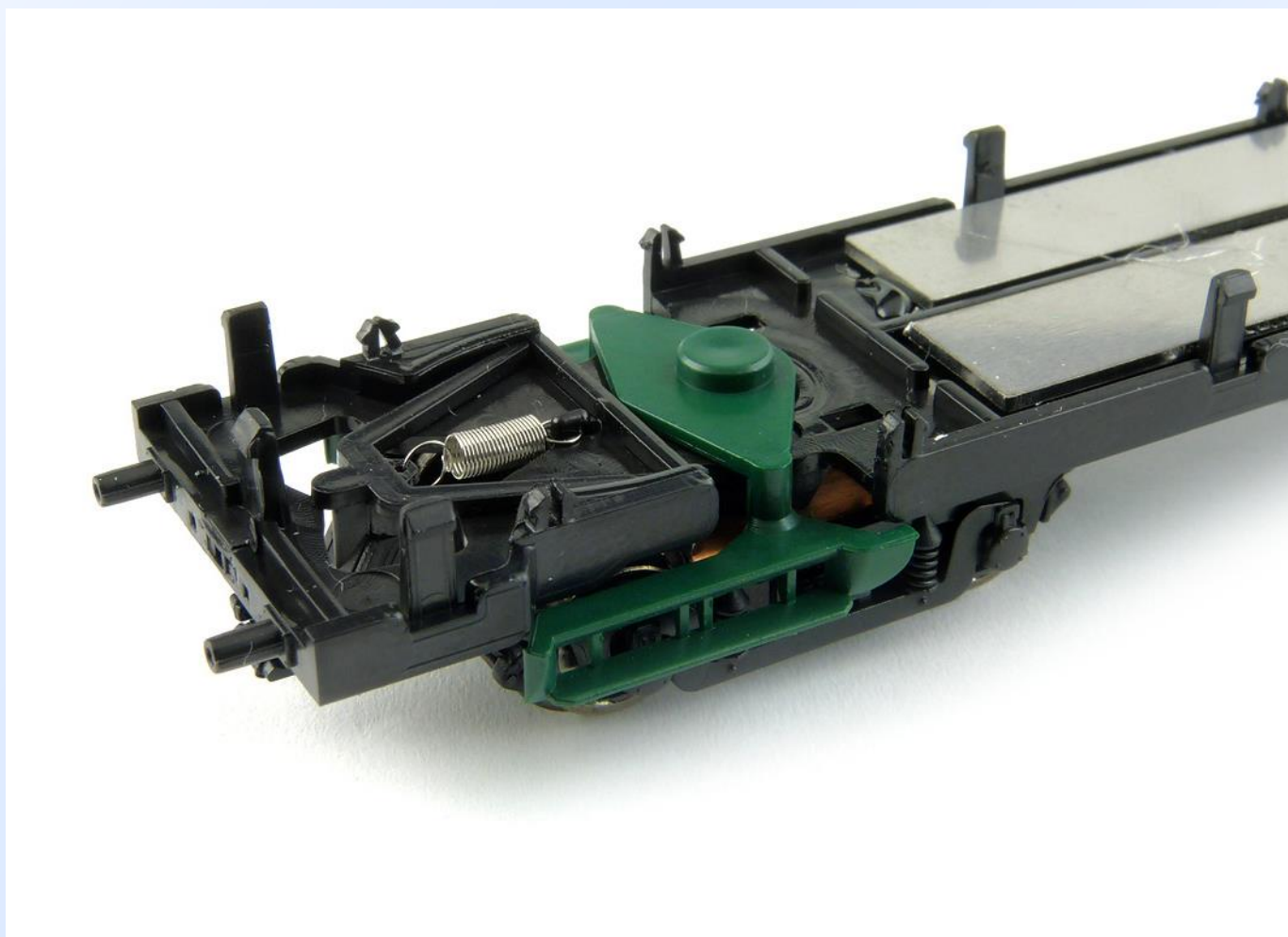
Obr. 3: Čelní pohledy.

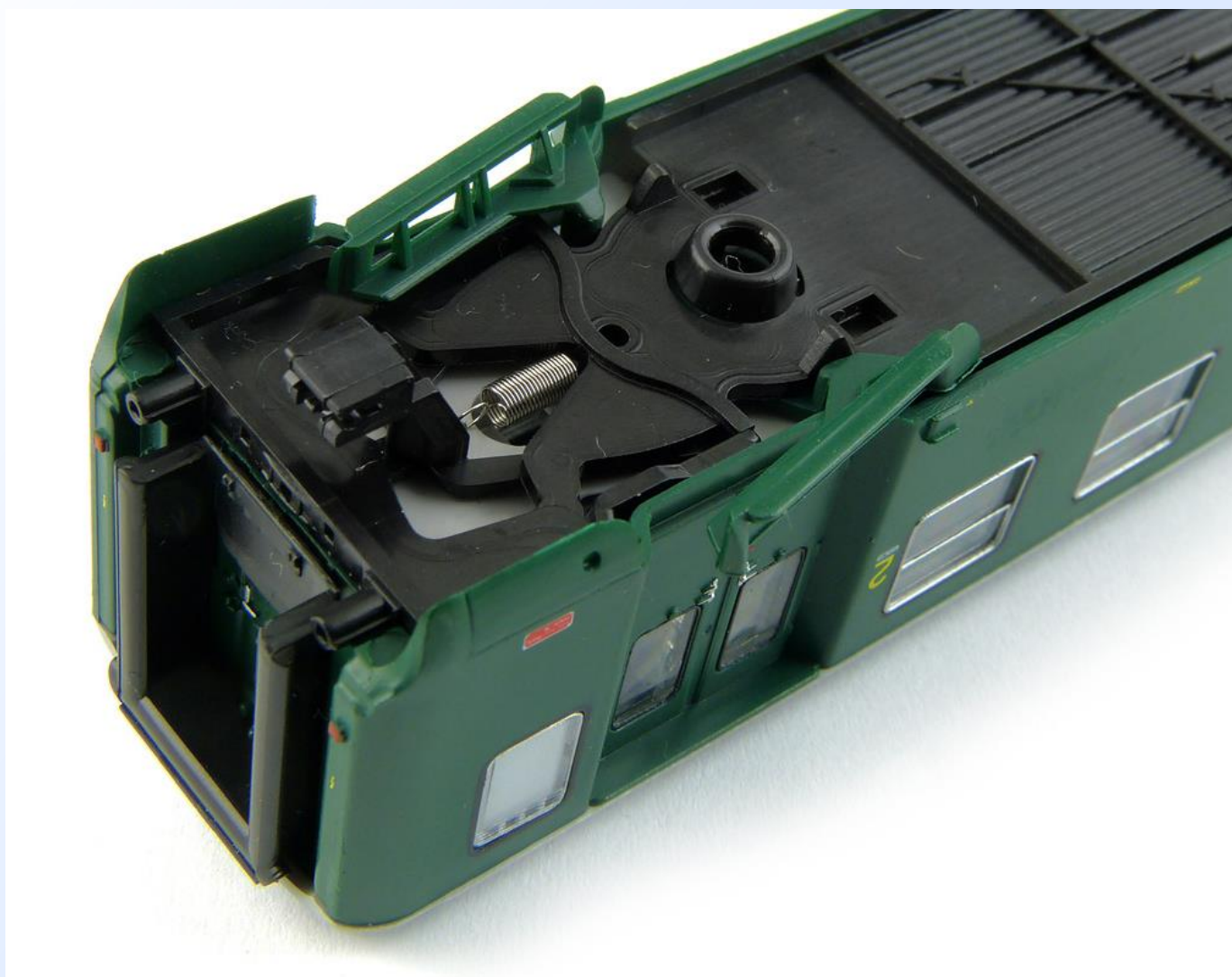
Obr. 4: Střecha a spodek vozu.

Obr. 5: Rozebraný model.

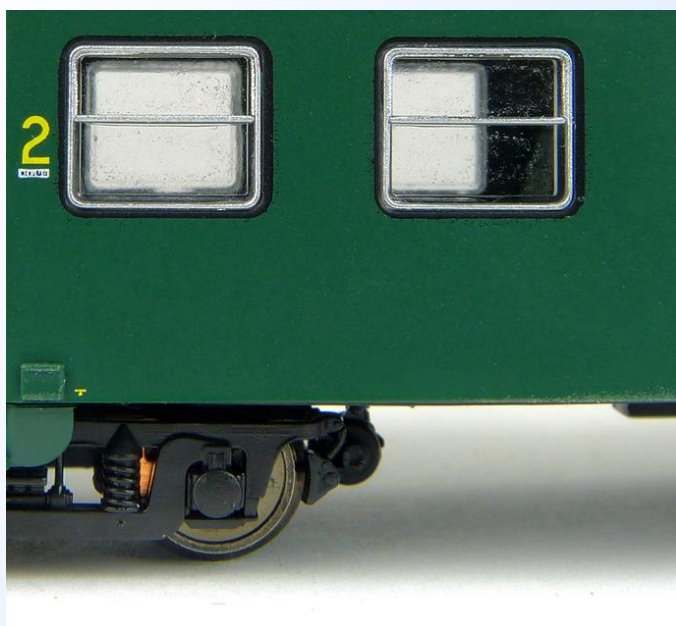
Obr. 6: Detail kinematiky a otočných schůdků.

Obr. 7: Kinematika, otočné schůdky a otvor pro uchycení podvozku. Ten je nutné zvětšit pro lehké otáčení podvozku.

Obr. 8 a 9: Vrchní a spodní pohled na podvozek.

Obr. 10 a 11: Pohled na těsnění oken. Vpravo je již výrazně mimo osu.

Obr. 12: Oděry na skříni, způsobené absencí výstelky v balení.

Obr. 13: Spojení vozů.

Obr. 14: Celkový pohled.

Obr. 15: Celkový pohled.